

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva.

»Obrtni Vestnik«

izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno . . . K 12
polletno . . . » 6
posamezna številka . . . » 1

Oficijelno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Zveze južnostajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Laškem trgu
in slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatis dovoljen le z navedbo vira.

Cene inseratom:

$\frac{1}{32}$ strani pri enkratni objavi
K 6, pri večkratnih objavah
primeren popust.
Za male objave enostopna
petitvrsta K 1.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Dunajska cesta 20

II. letnik.

V Ljubljani, 15. avgusta 1919.

Štev. 10.

Prvi obrtni dan.

V Kranju se je vršilo 20. julija t. l. krasno uspelo zborovanje obrtnikov, katerega so se vdeležili na poziv Obrtnega društva in Obrtne zadruge v Kranju tovariši obrtniki in zastopniki obrtnih organizacij iz cele Slovenije.

Vkljub napovedani stavki naših mednarodnih nemškutarjev in sorodnih sovražnikov naše svobodne domovine, je pripeljal vlak iz Ljubljane točno vdeležence iz Ljubljane, Dolenjske, Štajerske v Kranj, kjer so jih pričakovali z godbo obrtniki iz Kranja, na čelu odbora Obrtnega društva in Obrtne zadruge, kakor tudi vdeleženci zborovanja iz drugih delov naše domovine.

Presrčno je pozdravil došlece predsednik Obrtnega društva, tov. Rebolj, potem načelnik obrtne zadruge v Kranju, tov. Potočnik. Za iskrene pozdrave se je zahvalil v imenu vdeležencev načelnik Zveze obrtnih zadrug, tov. Franchetti. Nato so se vdeleženci uvrstili v sprevod, ki se je z godbo na čelu podal na zborovališče v mestu.

Zborovanje je otvoril tov. Rebolj s pozdravom vseh navzočih, povdarjajoč, da se vrši prvi obrtni dan, prvo veliko zborovanje obrtnikov in njihovih zastopnikov iz cele Slovenije v svobodni Jugoslaviji. Dolžnost naša je, da se spomnimo pri tej priliki največjega in najvstrajnejšega borca za našo svobodo, našega kralja Petra, prvega kralja svobodne Jugoslavije. Vse njegovo življenje je boj za svobodo našo in usoda mu je bila mila, ker pred seboj vidi svobodne svoje brate Srbe, Hrvate in Slovence, ujedinjen jugoslovanski rod, kateri je pretrpel ogromno gorja. Predlaga udanostno brzojavko, katera je bila z velikanskim navdušenjem sprejeta in tudi takoj odposlana.

Nato pozdravi zbor v imenu Zveze obrtnih zadrug za Kranjsko načelnik tov. Franchetti, ter sporoči pozdrave Zveze južnostajerskih obrtnih zadrug, koje načelnik tov. Zupanc se radi zaprek ni mogel vdeležiti zborovanja. V imenu obrtne oblasti v Kranju pozdravi zborovalce okrajni glavar g. Žitnik, kateri izraža veselje, da zamore pozdraviti vdeležence prvega obrtnega dne.

V imenu Slovenskega obrtnega društva v Ljubljani pozdravi zbor tov. Rebek, v imenu ključavničarske zadruge v Ljubljani pa njen načelnik tov. Martinčič.

Za predsednika zborovanju je bil izvoljen tov. Filip Ogrič, predsednik Obrtnega društva v Novem mestu,

podpredsednikom pa tov. Stare, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Ker se tov. Zupanc iz Laškega ni mogel vdeležiti zborovanja se je njegovo poročilo k prvi točki dnevnega reda prečitalo. Ker je to poročilo temeljito in so ga zborovalci živahno odobraval, zato ga bo Obrtni Vestnik priobčil v celoti.

Nato je poročal tov. Franchetti o osemurnem delavniku v obrti. Ker je to vprašanje jako važno za ves obrtni stan, zato bo naš Obrtni Vestnik priobčil tudi to poročilo. Omenimo za sedaj le toliko, da je tov. Franchetti dokazal, da bi bilo pogubno ne samo za obrtni stan, nego tudi za vse naše narodno gospodarstvo, če bi lenarili in delali po osem ur na dan, namesto ba bi delali neumorno in veliko. Vojna je uničila premoženje, blagostanje, zdravje in če hočemo vsaj deloma popraviti škodo, zamoremo to le z delom. S zakonom, kakoršnega predlaga načrt, pa bi delavoljnost naravnost ubijali. Država nima pravice nam zabranjevati dela. Kdor hoče delati, temu se ne sme kratiti ta svoboda in vendar hoče zakon zabranjevati delo tistim, ki hočejo delati. V tem tiči sovražnost ne samo proti nam, nego tudi proti naši državi. Njegova izvajanja so žela obilo priznanja in pritrjevanja.

Nato poroča načelnik Obrtne zadruge v Kranju, tov. Potočnik, o potrebi mojsterskih bolniških blagajin in podpornih skladov.

Obrtnik se trudi in ubija celo svoje življenje in vendar kljub svoji delavnosti in varčnosti si težko pridobi toliko, da bi lahko mirno in brezskrbno pričakoval starih let. Preveč je takih obrtnikov, ki so vkljub svoji pridnosti in varčnosti ostali reveži in na stara leta ne vedo, s čim bi se preživeli. Pa tudi bolezen ga pahne mnogokrat v največjo bedo in zato je potrebno, da se obrtniki zavarujejo za slučaj bolezni in onemoglosti. To se da doseči s zavarovanjem, ki bi pa moralo biti prisilno za vse samostojne obrtnike.

O potrebi obrtnih nadaljevalnih šol in poučnih tečajev je poročal tov. Franchetti. Njegovo poročilo priobčimo ob priliki v celoti.

Pri slučajnostih se je razvila najživahnejša debata. Tov. Potočnik, krojaški mojster v Ljubljani, priporoča toplo tovarišem, naj se ravnajo po poročilu glede naše organizacije. Organizirajmo se, delujmo složno, ker le tako bomo spoznali svojo moč in dosegli vpoštevanje svojega stanu v državi. Obrtni stan je važen činitelj v narodnem gospodarstvu, toda ne vpo-

števa se nas, ker ne nastopamo kot mogočna organizacija.

Vlada in njeni uradniki morajo biti nepristranski, nestrancarji, sicer ne moremo imeti zaupanja do vlade in njenih organov. Žalostno je in obsojati moramo, da igra strankarska politika pri nas prvo vlogo.

Tov. Kordelič, načelnik čevljarske zadruga v Ljubljani priporoča organizacijo, ločeno po strokah. Kolektivne zadruge niso na mestu. Organizirati se moramo proti velekapitalu, kateri je pred vojno obrt vedno bolj izpodrival. Potrebujemo zadruge za nakup surovin in za prodajo svojih izdelkov.

Tov. Rebek, podnačelnik ključavničarske zadruga v Ljubljani, priporoča starišem, naj dajejo svoje fante učiti obrti. Praktični poklici imajo bodočnost, oni bodo nudili veliko boljši in gotovejši kruh, kot pa drugi poklici. Naša mlada država potrebuje praktičnih delavcev. Le produktivni stanovi imajo pravico obstoja. Obrtniki naj bi jemali v uk le učence s primerno šolsko izobrazbo. Le dovolj izobražen učenec se lahko uči obrti in je res poraben.

Oglasi se k besedi nadučitelj gospod Rus, vodja obrtnonadaljevalne šole v Kranju. Priporoča obrtnikom, naj se zanimajo za šolsko izobrazbo svojih učencev in naj so v tesni zvezi z šolo. Ta izobrazuje teoretično, mojster pa v delavnici strokovno, zato mora vladati vzajemnost med šolo in obrtnikom. Res se odvzame mojstru učenec po enkrat na teden vsled popoldanskega poduka, ali tudi učenec izgubi vsled šole svojo prsto nedeljo. Vzgojiti si moramo dober in izobražen obrtni naraščaj.

Okrajni glavar g. Žitnik povdarja, da ni prišel na zborovanje kot uradnik stare policijske vlade, nego kot prijatelj obrtnikov. Kot okr. glavar ima mnogo opravka z obrtnimi vprašanji. Med vojno so vladale žalostne razmere med obrtništvom. Obrtniki so morali v vojno, doma so pa ostale žene brez sredstev z nepreskrbljenimi otroci. Prosile so pomoči, pomagale so si, kolikor so si mogle, z nadaljevanjem obrti svojega moža. Marsikdo je delal brez obrtnega lista. Sedaj se bo to seveda moralo nehati in glavarstvo bo tudi skrbelo za red in odpravo izvrševanja obrti po osebah, ki niso upravičene.

Tov. Franchetti pove, kako težavno je bilo v propadli Avstriji občevanje obrtnih organizacij z okrajnimi glavarstvi. Pri teh so imeli v rokah obrtne zadeve navadno mladiči plemenitaškega rodu, ki so komaj zapustili zaprašene šolske sobe, so bili brez vsake izkušnje in brez vsakega poznanja praktičnega življenja in potreb obrtnega stanu. Tak fantič se je delal jako visokega, toda svoji nalogi seveda ni bil kos. Vloge in dopisi so ležali nerešeni v predalih in še danes n. pr. nima rešitve na neko vlogo na okrajno glavarstvo v Radovljici, katero je vložila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani pred več leti. V naši Jugoslaviji morajo zavladati v tem oziru demokratične razmere, obrtne zadeve morajo dobiti izkušeni uradniki v roke.

Tov. Sober, čevljarski mojster iz Škofjeloke, vpraša kaj je z demobilizacijskim blagom. Zaplenilo se je vagon usnja, potem tobaka, sladkorja in drugega blaga, toda obrtniki po poklicu tega blaga niso dobili, tedaj vpraša, kam je šlo to blago, kdo ga je dobil. Zato predlaga resolucijo katera se je ob koncu zborovanja ob enem z drugimi resolucijami soglasno sprejela.

Tov. Ogrič priporoča vsem obrtnikom, naj se naroče na »Obrtni Vestnik«. Ta list mora imeti vsak

obrtnik, saj je to glasilo obrtnikov in kot tako zastopa njih koristi. Stremiti moramo tudi za tem, da dobimo svoje zastopstvo v narodnem zastopništvu.

Prečitajo se resolucije, katere so bile enoglasno sprejete.

Presednik tov. Ogrič se zahvali poročevalcem za poročila, zborovalcem pa za obili poset zborovanja ter izraža nado, da se obrtniki cele Slovenije odslej večkrat snidejo na tako velika in važna zborovanja.

Zborovalci so zapeli narodno himno: Lepa naša domovina. Po zborovanju se je vršil promenadni koncert na glavnem trgu.

Po kosilu se je vršil sestanek na vrtu g. M. Mayer in ob 15. uri se je pričela ljudska veselica v Zvezdi. Ta ni bila samo dobro obiskana, ampak je nudila tudi dovolj zabave. Dobro je bilo preskrbljeno za prazne želodce in suha grla, pa tudi otroci so imeli svoj vrtiljak, ki se je pač neprestano vrtel in pa amerikansko drsališče.

Sodeloval je pevski zbor Narodne čitalnice v Kranju in pa pevski oktet obrtnikov iz Škofjeloke. Godba požarne brambe pa je skrbela, da tudi plesišče ni ostalo prazno, nego je imelo vedno preveč gostov.

Vsa prireditvev je jako dobro izpadla in obiskovalcem ostané prvi obrtni dan v Kranju v trajnem in prijetnem spominu. Uspehi tega dne pa kažejo, kaj se da doseči z vstrajnim dolom. Obrtno društvo in Obrtna zadruga v Kranju naj služita vsem obrtnim organizacijam za vzgled navdušenega dela za obrtni stan.

Obrtno šolstvo.

Na I. obrtnem dnevu v Kranju poročal E. Franchetti.

Tisočletna naša želja se je izpolnila. Svobodni in neodvisni smo, na svoji zemlji svoji gospodarji. Če še ni vse tako, kakor bi si želeli, so vzrok temu okoliščine v katerih se je osamosvojila naša domovina.

Stremiti in sodelovati pa moramo vsi, da se vredijo razmere in da postane naša domovina močna in ugledna.

Slovenski obrtnik ima zelo važno nalogo v naši svobodni državi. Kakor bo moral poljedelec posvetiti vse svoje sile, da dvigne poljedelsko proizvodnjo in s tem poveča svoje dohodke v blagor sebi in svojih sodržavljanov, tako mora tudi obrtnik takoj na gospodarsko organizatorično delo. Nimamo veleindustrije in sedaj se nudi obrtnemu stanu najlepša prilika, da stopi na njeno mesto in jo nadomestiti s svojo storilno silo, katero pa zamore izrabiti in dokazati le potom gospodarskih organizacij. Posamezen je preslab, zato pa združeni lahko dosežemo namen. Zasesti moramo polje veleindustrije, a to zamoremo le, če so naše vrste gospodarsko organizirane. Potrebujemo za skupno nabavo strojev strojne zadruge, za nakup surovin surovinske zadruge, za skupno prodajo svojih proizvodov prodajne zadruge. Na ta način omogočimo preskrbo sebi potrebnih surovin in strojev, konzuimū pa cenene in potrebne proizvode.

Da pa dvignemo proizvodnjo in konkurenčno silo svojega stanu, moramo skrbeti za njegovo splošno in strokovno izobrazbo. Potreba in pomen strokovne izobrazbe postaja dnevno večja. Obrtnik razpolaga navadno z skromno glavnico v denarju, zato bi težko uspeval, če bi ne bil dobro izvežban v svoji obrti. Storilna in konkurenčna sposobnost pa postaja vedno

Trgovska in obrtna zbornica v Sloveniji.

V Celju se je 19. junija t. l. vršilo zborovanje za trgovsko in obrtno zbornico za Štajersko, Koroško in Prekmurje.

To zborovanje je sklicala Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug ter so se ga udeležili delegati vseh spodnještajerskih obrtnih zadrug, trgovskih in obrtnih društev ter zveze industrijalcev. Navzočih je bilo 240 delegatov, ki so zastopali 25 trgovskih zadrug, 13 kolektivnih zadrug, 9 rokedelskih zadrug, 20 strokovnih zadrug, 16 gostilničarskih zadrug, 8 mlinarskih zadrug, 6 zadrug po skupinah in zveza slovenskih industrijalcev. Če ugotovimo, da so zbor posetili od Deželne vlade, odd. za trgovino in obrt, predsednik dr. Marn, predsednik ljubljanske zbornice Knez, tajnik iste zbornice dr. Murnik, tovarnar Dragotin Hribar, okrajni glavar pl. Andrejka, zastopnik celjskega glavarstva dr. Hrašovec, državni poslanec dr. Kukovec, starosta štajerskega obrtništva Ivan Rebek, večje število industrijcev in tovarnarjev in ugledni delegati od Središča do Vranskega in od Dravograda do Brežic, zamoremo s ponosom konstatirati, da je bilo zborovanje eno najčastitejših, kar jih zabeležuje zgodovina slovenskega obrtništva in trditi smemo, da je bila zastopana vsa industrija, vse trgovstvo in vse obrtništvo, 104 Štajerskih zadrug.

28. junija je minulo 51 let, kar je bivša Avstrija razglasila zakon o ustanovitvi trgovskih in obrtnih zbornic. Od vseh ustanovljenih 29 zbornic je pripadalo na Češko in Moravsko 7, Galicijo 3, Dalmacijo 3, Tirolsko 3, Štajersko 2, Gornjeavstrijsko 2 in na druge dežele po 1.

Zahteva po lastni zbornici za slovenski del Štajerskega, Koroškega in Prekmurja je naša stara pravna in politična potojanka. Spominjamo se prvega velikega celjskega obrtnega zbora leta 1912, kjer se je v očigled temu, da nam vlada ni pripoznala zbornice, ustanovil odsek, ki bi zbornico omogočil tako, da bi jo vzdrževali naši stanovniki s prostovoljnimi doneski. Čimbolj so Nemci pobijali našo zahtevo in naš po časopisih in na zborovanjih psovali, tembolj glasna je bila naša zahteva in tem bližje nas je pripeljalo stremljenje do cilja, ki nam ga je začrtal že rajnki dr. Dečko in rajnki Ljudevit Furlani na celjskem protestnem shodu oktobra 1908.

Kaj pomeni zbornica za trgovino in obrt, ve vsak zaveden človek in kaj so razne zbornice, ki so izpolnjevale svoje dolžnosti, storile ob času svetovne vojne za malo obrt, ve vsak obrtnik, ki se je za stanovska vprašanja zanimal. Ker bodo zbornice v novoustanovljenih državah glede ureditve obrtne zakonodaje, obrtnih zadrug, kreditnih zadrug, zavarovalnin in drugih vprašanj odločevale, je trgovska in obrtna zbornica najvažnejši urad za ves produktivni stan.

Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani celjskega Narodnega doma, pričelo se je ob 14. uri in trajalo 3 in pol ure.

Da se je to zborovanje moralo vršiti, izvira iz dejstva: Deželna vlada je v uradnem listu št. XLV razglasila z št. 330 od 29. januarja 1919 naredbo, da je število pravih članov trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani zvišati od 24 na 48 članov. Ker se to zvišanje ne more vršiti z volitvijo upravičencev, mora trgovska in obrtniška zbornica v izpopolnitev

članov na 48, deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani takoj predlagati v potrdilo 24 zaupnikov iz pridruženega ozemlja.

To se v času 5 mesecev ni zgodilo, ali podpredsednik VLS profesor Remec pride z famoznim predlogom, da bi strankina vodstva imenovala zbornične člane in sicer tako, da dobi JDS 12, VLS 8 in JSDS 4 zbornične člane. Proti tej nameri je Zveza kot najmočnejša stanovska korporacija vložila najodločnejši ugovor in izjavila, da je zbornica stanovski urad, za obrt, trgovino in industrijo pa morajo biti merodajni edinole stanovski razlogi, nikdar pa ne politične aspiracije, da morajo zastopniki izhajati iz stanovskih organizacij, nikdar pa ne iz strank, ki bi v zbornico vpeljale strankin strup in najodločnejše se je odklanjalo pritegniti zastopništvo socijalnodemokratske stranke, ki je zlasti mali obrti najhujša sovražnica. Če se sestava zbornice za Štajersko ne more izvršiti normalno, naj obrtniške organizacije izvolijo člane.

Glavni poročevalec, g. dr. A. Božič naglašja, da se glasi glavno vprašanje, ali se naj trgovska in obrtna zbornica za spod. Štajer ustanovi ali ne in če se ustanovi, ali so dani pogoji za to. Vprašanje naše zahteve je bilo obravnavano že v raznih časopisih in drugje, mnogi so bili za, nekateri pa tudi proti ustanovitvi lastne zbornice. Drugi zopet pravijo, da so vendarle razmere na spod. Štajerskem, Koroškem, v Dravski dolini in Prekmurju tako različne in velikost ozemlja tako velika, da kaže ustanoviti za te pokrajine posebno zbornico s sedežem v Celju ali Mariboru. Govoriti o tem, kako velikanskega pomena je zbornica za trgovino in obrt, bi bilo odveč. Smoter, delokrog in namen vam je dobro znan. Ona ima nalogo, zasledovati vse pojave na gospodarskem polju, zanimati se za uvoz in izvoz, za carinska vprašanja, za trgovske pogodbe, posredovati pri zakonodaji, organizirati trgovstvo in obrtništvo, enako obrtni naraščaj in trgovsko šolstvo. Zbornica se vzdržuje na način, da morajo vsi trgovski, obrtni in industrijelni obrati plačati z direktnim davkom doklade kot prinos za pokritje stroškov. Zbornica je na eni strani uradni aparat, ki ima izvršiti posle vlade, na drugi strani pa samostojna organizacija in na ta način največja opora razvoju našega narodnega gospodarstva. (Dalje sledi).

Dopisi.

Iz Novega mesta. Veliko se danes piše in govori o raznih verižnikih; ugiblje se, kako bi se to odpravilo. Poslale so se že tudi razne tozadevne resolucije na vlado, naj bi kaj ukrenila in napravila konec temu veriženju. Obrtnik, ki je postavno izučen obrta, mora gledati, kako taki verižniki tržijo z njegovimi izdelki, mu konkurirajo in kruh iz roke trgajo. Dogaja se to veriženje pri vseh obrtih. Toda toliko ne trpi pri tem veriženju nobena obrt, kakor čevljarska. Po vseh kotih in krajih, kjer hočeš, vidiš čevlje na prodaj. Malone po vseh prodajalnah v Novem mestu jih najdeš kot prvovrstno delikateso. Prišli so v veliki množini tudi h klobučarju v vas. Seveda ob tržnih dneh, sredi trga na navadnem štantu, kjer ženske prodajajo cukrčke in piškotke, imajo tudi čevlji svoje častno mesto; seveda, da se štant ne podre. Kje so merodajne oblasti, ki bi morale to preprečiti, kje je vlada, ki bi morala s svojimi postavami ščititi malo obrt? Vse miruje, nihče se ne zgane;

samo davčni vijak, ta se vrti in privija ubogega obrtnika, kakor zločinca na natezalnico. Od nekdanj že so po raznih trgovinah prodajali tovarniške čevlje ter delali čevljarjem zgago. Vedno so se čevljarji jezili nad tem, da morajo ta »fabriški pofel flikat«; toda kaj takega, kar se zdaj dogaja, presega vse meje. Nad vse gorostasna bedarija pa je to, da so se nekteri čevljarji sami tako daleč spozabili, da svoje izdelke prodajajo takim verižnikom, da si oni z njimi dobičke napravljajo in se čevljarjem smejejo, kakšni norci da so. Poleg tega pa s takim početjem tudi druginjo delajo. Čevljarji, ali ste ob pamet? Ali ne pomislite, da s tem sami sebi v skledo pljujete? Kaj se potem jezite čez postavo, čez mešano trgovino, ko na drugi strani sami s svojimi krvavimi žulji podpirate verižnike. Zdaj pač kupujejo od vas, a prišel bo čas, ko bodo začele tovarne zopet delati, ko se bo izdelalo na tisoče čevljev vsak dan, takrat moj dragi čevljar, te tak verižnik ne bo pogledal; zrasel ti bo čez glavo. Naročil bo iz tovarne cele grmade čevljev, jih prodal in se smejal tebi, ki si ga prej podpiral in mu pomagal do tega, da te bo lažje davil. Ti boš pa gledal od kod ti bo kdo prinesel kak »fabriški pofel flikat«, da boš zaslužil par grošev, kakor je to že bilo. — Čevljarji! Zdramimo se, da ne bo prepozno! Vsi stanovi se organizirajo in se združeno močjo hočejo otresti jarma, ki jih je dozdej tlačil; ali bomo samo mi čevljarji ostali ponižni volički, ki bomo klonili svojo glavo pred vsakim, ki bo imel par grošev v žepu. Ali bomo še vedno ponižni sluge in prokleti »šuštariji«, kot smo bili do zdaj? Ne, in nikdar ne! Kaj nas ni dosti, stopimo skupaj, sezimo si v roke kot bratje, ustanovimo si svoj konsum, svojo prodajalno, kjer bomo imeli zase usnje in vse potrebščine. V to prodajalno bomo prinesli svoje izdelke, tam jih prodajali, ne verižnikom, ne klobučarjem, ne pufarjem, ampak ljudem, ki bodo takoj plačali. — Tovariši čevljarji! Naj ne bodo te skromne vrstice samo glas upjočega v puščavi, ampak vsak naj jih trezno premisli in raje vse stori, kakor da bi svoje izdelke verižnikom prodajal. Glejmo na to, da bomo ostali sami svoji gospodje, mojstri, neodvisni od verižnikov. Tovariši čevljarji! Resni in trdi časi so, na delo! Ne zgublajmo časa, zgrabimo za pravo orožje, s katerim bomo ubranili sebe in naše potomce hlapčevstva verižnikov.

Razno.

Kdo sprejme pekovskega učenca? Naj javi upravništvu Obrtnega Vestnika.

Urad za pospeševanje obrti je prejel večjo množino mavca, katerega bo razdelil med obrtnike. Reflektanti na mavec naj prigrasijo svoje potrebščine nemudoma na omenjeni urad, Dunajska cesta št. 22, najkasneje pa do 25. avgusta t. l. Na poznejše priglase se urad ne bo mogel več ozirati.

Pri gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo se nahaja večja množina usnjenih odpadkov, porabnih za sedlarje. V svrhu nakazila naj se zglase sedlarji v pisarni Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo, Sodna ulica 1.

Načelstvo deželne zadrage brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani, izvoljeno 16. julija 1918 do 31. decembra 1920. Načelnik: Franchetti Eng., Dunajska cesta. Načelnika namestnik: Gjud Aleks., Kongresni trg. Odborniki: Gjud Ivan, Stari trg, Der-

ganc Albert, Franciskanska ulica, Vlahovič Josip, Breg, Navinšek Emil, Selenburgova ulica, Juvanc Veličan, Ribnica, Pliverič Mate, Mar. Terez cesta. Namestniki: Loborec Franc, Rimska cesta, Novak Franc, Udmat. Nadz. odbor: Fettich-Frankheim Oto, Podkrajšek Matko. Zastopniki pomočnikov: Ivan Dorčič pri Franchetti, Andrej Pavečič pri Franchetti, Tomo Blaženin pri Gjud Aleks., Ivan Kanopa pri Kelšin Stanko, Stanko Cividmi pri Vlahovič Josip, Matej Ivčević pri Derganc Albert.

Odpušeni strojarji in tehnično izobraženi delavci v Pulju. Glasom poročila ministrstva vojne in mornarice v Beogradu so odpustili Italijani v arzenalu v Pulju veliko število naših ljudi, strojarjev in tehnično izobraženih delavcev. Dalje je bilo že meseca novembra 1918 odslovljenih 650 delavcev bivšega monturnega skladišča v Pulju. Vsi ti delavci se nahajajo v skrajni bedi. Vsled poziva vlade prosi trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, da ji vsi zainteresirani naznanijo število delavcev po strokah, ki bi jih hoteli sprejeti v službo.

Člani deželne zadrage brivcev dobe rektif. spirit. Izkaznice izdaja zadružni načelnik. Zglasiti se je do 30. avgusta. Na poznejše priglasitve se ni mogoče več ozirati.

Zopet novo domače podjetje. Kakor smo zvedeli, je pričela znana tvrdka Ivo Premerl v Ljubljani z izdelovanjem pristnega kranjskega firneža, in sicer: firnež za zunanja dela, firnež za notranja dela in firnež proti rji. Do sedaj so dobavljale Jugoslaviji firnež le tuje, židovske in nemške tvrdke, katere so pri nas surovine kupovale in izvažale, potem pa izdelke zopet uvažale in za drag denar prodajale. Da se otresemo tudi v tej panogi tujcev, priporočamo tovarišem podjetje, ki se bo potrudilo nuditi le pristno in dobro blago, ne pa slabe nadomestke, kakor tuje tvrdke do sedaj. Zato nam jamči g. Ivo Premerl sam kot strokovnjak. Kakor hitro bodo razmere dopuščale, bo tvrdka Ivo Premerl pričela tudi z izdelovanjem pristnih oljnatih barv.

Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago anilinske barve. Te barve prodaja po 80 K kilogram. Zelo značilno pa je tole dejstvo: Barve se ne izdelujejo pri nas in jih je treba kupiti v inozemstvu. Tudi urad za pospeševanje obrti je moral te barve kupiti od Retablierungsanstalt ter je plačal za barve pri tem zavodu od 10 do največ 24 K. Kljub visoki uvozni carini se dobe barve veliko cenejše iz inozemstva ter je upravičena domneva, da se je tudi teh barv polastilo verižništvo ne na korist obrtnikom in splošnosti.

Ustanovitev podružnice Nemško-avstrijskega urada za trgovski promet v Ljubljani. Za olajšavo in spopolnitev kompenzacijskih pogodb med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nemško-avstrijsko republiko se je v Ljubljani ustanovila podružnica Nemško-avstrijskega urada za trgovski promet, katera podružnica ima nalog s Centralno upravo za trgovački promet sa inozemstvom v najožjem stiku delovati za brzo in natančno izvršitev starih, kakor tudi za pripravo novih pogodb. Ustanovitev gornjega urada se je zvršila s sporazumom in dovoljenjem celokupne narodne vlade v Beogradu in Deželne vlade v Ljubljani. Za olajšavo dobave kompenzacijskega materijala si omisli omenjeni Nemško-avstrijski urad razstavo kompenzacijskih predmetov. Pisarne se nahajajo na Resljevi cesti št. 1, II. nadstropje. Promet za stranke in pojasnila od 10.—12. ure dopoldne ob delavnikih.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani, oddelek za socialno skrb, je imenovala načelnika Deželne zveze obrtnih zadrug g. Eng. Franchettija za zastopnika na ustanovnem zboru in v nadzorstvo Zveze bolniških blagajn na slovenskem ozemlju s sedežem v Ljubljani.

Umrli je po dolgem bolehanju dne 1. avgusta t. l. dolgoletni bivši načelnik Deželne zadruge fotografov gospod Avgust Berthold. Rajniki je bil vseskozi blaga in mirna duša, ki ni rad posegal v javno življenje. Vse svoje moči je posvetil svojemu obrtu in svoji družini. Bil je lastnik najlepšega podjetja v fotografski stroki v Ljubljani in njegova dela so vzbujala veliko pozornost. Blagemu pokojniku naš trajen spomin.

Društvo obrtnikov in obrtna zadruga v Kranju se ob priliki svoje veselice in obrtniškega zborovanja dne 20. julija t. l. najpristrčnejše zahvaljujeta vsem darovalcem dobitkov, tort in denarnih prispevkov, okrajnemu glavarju g. Fr. Žitniku za njegov prijazen obisk in temeljiti nagovor na obrtniškem zborovanju, vsem gospem in gospodičnam ter darovalcem lesa in drugih potrebščin, vsem meščanom, ki so razobesili zastave, pevskeemu odseku Narodne čitalnice v Kranju, pevskeemu odseku Društva obrtnikov v Škofjiloki, godbi tukajšnjega gasilnega društva, konečno vsem tukajšnjim in zunanjim udeležencem ter obrtnim društvom, ki so posetili naš prvi obrtni dan in s tem pripomogli do sijajnega uspeha. — Odbor.

Vabilo na sestanke Društva obrtnikov v Kranju, ki se bodo vršili vsak četrtek ob 8. uri zvečer v sledečih gostilnah: 21. avgusta v gostilni pri Felnerju; 28. avgusta v gostilni pri Zorcu (Kumer); 4. septembra v gostilni pri Finku; 11. septembra v gostilni pri Tefkovcu. — Odbor.

Stavbna in javna dela. Stavbna stroka letos še domalega počiva. Vzrok temu je pomanjkanje materiala in drage delavske moči. Proračunano namreč je, da bi stavba, ki je veljala pred vojsko 10.000 K, sedaj prišla najmanj na 100.000 K. Zato je izključeno, da bi zasebniki preje začeli z delom, predno se razmere stalno ne uredijo. Pač so pa začeli hiše prav pridno beliti ter popravljati, kar je najnujnejša potreba. Tudi trgovci so začeli svoje portale prepleskavati in nekatere trgovine že izgledajo kakor nove. Enako so začeli tudi gostilničarji in kavarnarji svoje lokale preslikavati. Saj so bili tega pa tudi že skrajno potrebni. Javna dela, katerih pač ne bo malo, iz enakega vzroka počivajo. Po Ljubljanični strugi se giba par delevcev. Ker so interesi sklenili zahtevati, da se zatvojnica v Grubarjevem prekopu zaradi nevarnosti povodnji naj ne zapro, bi bila Ljubljanična struga brez vode in postal bi bil zaradi tega nedvomno po mestu smrad, ki bi lahko imel za posledico bolezen. Da se temu izogne, je dalo stavbno vodstvo za osuševanje barja pri iztoku Gradašče v Ljubljanično napraviti nov jez in tako Gradašča sedaj ne bo tekla po Ljubljanični strugi nazaj v Grubarjev prekop, marveč naravnost skozi mesto in tako je ustrezno brez posebnih stroškov na obe strani. Tudi mesto je začelo trebiti travo s cest, pripravlja se posipanje cest in tudi s popravo asfaltiranih hodnikov se nadaljuje. Popravljati so začeli v Šelenburgovi ulici, odkoder se je delo nadaljevalo po Prešernovi in Stritarjevi ulici. Tu je baš sedaj dokončano in so zavili na Mestni trg. Tako bodo sicer polagoma, a vendar izginili zunanji vidni znaki vojske v naši prestolici. Razume

se, da to ne bode šlo tako naglo, a če bi ne bilo začetka, bi tudi ne bilo konca. Sicer pa vlada v ti stroki še povsod pravicato mrtvilo.

Izdajatelj konzorij »Obrtnega Vestnika«.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

JULIJ MEINL uvoz kave
LJUBLJANA 2-2
Šelenburgova ulica 7. Telefon št. 149.

V najem vzamem malo PEKARIJO.

Ponudbe pod »Pekarija« na upravništvo tega lista. 2-1

**Raznovrstno železnino,
orodje za obrtnike in
poljedelske stroje**

➡ **priporoča stara domača tvrška**

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1. 24-3

Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80.000.000
in rezervnega zaklada » 2.000.000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Hranilnica je pupilarno varna.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem
proti 4% in proti 1% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov

ima ustanovljeno

-- Kreditno društvo. --

THE REX Co.

:: LJUBLJANA ::

Šelenburgova ulica 7/1.

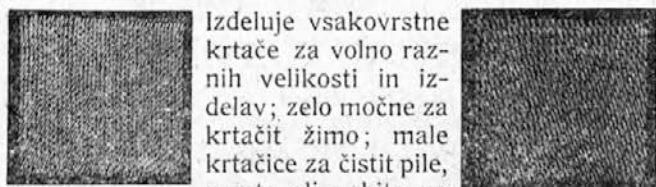
Trgovina z vsemi pisarniškimi potrebščinami.

5—2

Industrija gredeš ali krtač Josip Ambrožič, Ljubno-Podnart, Gorenjsko.

Ustanovljena leta 1818.

6—3



Izdeluje vsakovrstne krtače za volno raznih velikosti in izdelav; zelo močne za krtačiti žimo; male krtačice za čistiti pile, proste ali nabite na

deščici. — Dalje strojne krtače za predilnice, bodisi v jermenih ali ploščah, poljubne dolžine in širine.

— Posebne vrste in velikosti gredeše za brivce. —

Vse izdelano v dobrem usnju.

Pravi firnež

v priznano najboljši in zanesljivi kakovosti.

Vse vrste barv, suhih in oljnatih, barve za obleke, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, prašno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče, kakor tudi druge v to stroko spadajoče

.. predmete ..

ima še vedno v zalogi trdka

A. Zankl sinovi

.. Ljubljana. ..

☞ Ceniki se sedaj ne pošiljajo.

20—3

Čevljarska zadruga z o. z. v Žireh

— nad Škof, o Loko —

izdeluje vsake vrste



od priprostega do najfinejšega izdelka ter prevzema v izvršitev vsako količino po naročilu točno, solidno in po sedanjim razmeram primernih cenah. Izvoz vsepovsod.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila. 24—3

Srečko Potočnik

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje.

Akademično izprašani krojač
:: za dame in gospode. ::

Krojačnica in izdelovalnica krojev.

Izdeluje najmodernejše kroje za gospode in dame, treba poslati samo mero obleke in dobi se po meri vrezan kraj.

☞ Cena kroju 5 kron. ☞

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke. 12—3

Tehniška mnenja. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Westinghouse - Watt - Kremesky - Metax



Svetla

Baterije žarnice vseh tipov
elektrotehn. predmeti
Gen. rep. za kraljestvo SHS
Janko Pogačar Ljubljana Mestni trg 25

24-3

Drogerija

I. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica št. 3.

24-9

Fotomanufaktura



12-9

F. K. KAISER, puškar

x-2 Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

priporoča svojo bogato zalogo pušk kakor tudi
druge potrebščine za lov in ribji lov.

MATIJA PERKO

stavbeni in pohištveni mizar v Zg. Šiški
pri Ljubljani, Celovška cesta 24-3

vporablja v svojem obratu samo najboljše blago.

Izvršitev točna. — Cene zmerne. — Za izvršena dela se jamči.

12-4

Orodje za vse svrhe



**I. in največja jugoslovanska tovarna
za barvanje, kemično čiščenje, pranje
in svetlo-likanje perila.**

Barva vedno vsako-
vrstno blago,

čisti obleke,

pere vsakovrstno perilo
in hodi brezplačno
na dom iskat,

svetlo lika
ovratnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich.

Tovarna: Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Šelenburgova ulica 4.

**Poštna naročila se točno izvršujejo.
Nujna dela se takoj izvršujejo.**